

planinski

V E S T N I K

REVIIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895

115. LETO / JANUAR 2010 / 3,40 €

ŠT. 1

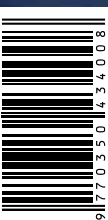
Revija
Planinske zveze
Slovenije

Varno v gore: **Kaj se dogaja
s telesom v mrazu?**

Intervju: **Aleš Jensterle**

Z nami na pot: **Kraški rob, Muzci**

planinski

V E S T N I K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA
MED NAMI ŽE OD LETA 1895

FOTO: ANDREJ TROŠT

planinski VESTNIK

V L E T U

2010

- Večji format A4
- Reportaže in intervjuji
- Vodniška priloga z opisi in zemljevidi
- Zgodovina in naravovarstvo
- Izleti doma in po svetu
- Doživetja z gora
- Uporabni napotki in nasveti
- Alpinistične odprave, domače stene, športno plezanje
- Nove knjige in zemljevidi
- Novice iz planinskih društev

01 434 56 87

www.planinskivestnik.com

Vladimir Habjan

Zakaj format A4?

Zakoračili smo v novo leto; leto, ko Planinski vestnik (februarja) praznuje 115 let od prve izdaje. Če odštejemo pet let, ko v času prve svetovne vojne ni izhajal, 110. leto izhajanja. Dolga doba za najstarejšo revijo na Slovenskem, ki še vedno izhaja. Vestnik se je torej izkazal z vztrajnostjo.

Kot sem napovedal že decembra, bomo od januarja dalje izhajali v večjem formatu. Ob tej priložnosti nam je pisal priznani umetnostni zgodovinar France Zupan. Njegovo pismo objavljamo spodaj. Upam, da bodo razlogi, ki jih navaja, uspeli prepričati tudi največje dvomljivce. Novost bosta tudi ena do dve prilogi v sredici, v rubriki Z nami na pot, kjer bomo predstavljali slovenske in tuje pokrajine, predvsem tiste gorske skupine in območja, kjer opisov in informacij v slovenskem jeziku ni ali jih primanjkuje. Kratki opisi izletov in tur, obogateni s priročnimi zemljevidi in najnужnejšimi podatki, ki se jih bo dalo iz revije iztrgati, bodo uporabnikom gotovo pomagali pri obisku gora. Tega v prejšnjem formatu revije ni bilo možno izvesti. Opisov bo predvidoma osem. Tokrat jih je izjemoma malce več, kar 12.

Naj vas ob tej priložnosti ponovno povabim k sodelovanju. Pišite nam. Kot veste, pišemo o vsem, kar je povezano z gorami. Vsebinska zasnova se glede na povečanje formata ne bo bistveno spremenila, bodo pa v prihodnje možni tudi daljši članki, ki so bili do zdaj prej izjema kot pravilo.

Prav veselje je prelistati stare vestnike, ki so v času izida pogosto izstopali tudi s svojo kvaliteto. Rad bi, da veste, da so spremembe, ki se jih loteva uredništvo, prav tako usmerjene le k temu cilju.

Vladimir Habjan

Da plačujem naročnino za Planinski vestnik, je vzrok staromodni občutek pripadnosti. Kar pa me ne ovira, da se ne bi vedno znova, sam pri sebi, po malem usajal: ne nad vsebino, ampak nad neuglednim formatom. Krivo je nesorazmerje! Tako mogočne gore, tako stara in ugledna organizacija, pa taka mini revija v velikosti šolskega zvezčiča ...

Nič ne pomagajo res odlične fotografije, ki ne pridejo do učinka, kakršnega bi zaslužile zaradi svoje kvalitete, in bi polno zaživele že v malo večjem formatu, takem, kot ga ima danes večina podobnih revij pri nas in v soseščini. Pogledam na primer v Men's Health in uživam v Urbanovih (Urban Golob, op. ur.) fotografijah gorskih podvigov, kjer večji format omogoča oblikovalcu različne možnosti oblikovanja teksta in podobe v sugestivno celoto. Gre za občutek, za doživetje gorskega prostora in resnično škoda je za tako številne dragocene posnetke, ki izgubijo precejšen del svoje izrazne moči v sedanjem formatu Vestnika. Fotografija pa, kot vemo, pove več kot tisoč besed.

Navsezadnje bo naš Vestnik z novo, atraktivnejšo podobo pridobil tudi nove bralce in naročnike. Sodobni obiskovalci gora so razgledani, aktivni ljudje z najrazličnejšimi športnimi, rekreativnimi, pa tudi kulturnimi in estetskimi interesi, ki jih vse zadovoljujejo v gorah. Gore so uteha za dušo in zdravilo za telo in ni razloga, da Planinski vestnik, revija za vse ljubitelje gora, ne bi meril tudi na publiko, ki ni nujno včlanjena v planinska društva.

Sam sem, kot se spodobi, zmerno konservativen, kar pomeni, da cenim tradicijo in preteklost, se pa zavedam, da je edina stalnica v življenju sprememba in da ima, kot je nekoč zapisal nepozabni alpinist in pisatelj Boris Režek, »samo novo nepremagljiv čar.«

Torej se že veselim novega Vestnika v novem formatu!

France Zupan

UVODNIK

- 1 **Zakaj format A4?**
Vladimir Habjan in France Zupan

VARNO V GORE

- 4 **Kaj se dogaja s telesom v mrazu?**
Vpliv in posledice
Urška Bokal

OPREMA

- 8 **Moderen pripomoček pri iskanju zasutega**
Lavinska sonda nove generacije
Klemen Volontar

INTERVJU

- 10 **Treba je stati za svojo odločitvijo!**
Aleš Jensterle
Pogovarjala se je Martina Čufar

ODPRAVA V HIMALAJO

- 14 **Phari Lapcha 2009**
Šesttisočak v družbi velikanov
Urban Novak

ODPRAVA V PATAGONIJO

- 18 **Pa-ta-gonja!**
Plezalni dnevi v deželi vetra
Jurij Hladnik

TUJE GORE

- 22 **Magnifico, luna in ledeniki**
Ishinca in Urus Este, enostavna perujska pettisočaka
Mojca Stritar

Znam na pot

- 26 **Ušesa Istre**
Kraški rob in Bržanija
Marjan Bradeško
- 33 **V svetu beloglavega jastreba**
Muzci
Vladimir Habjan

OPISI

Kraški rob:
Jampršnik; Lačna, Kuk, Veliki Gradež, Vela Griža; Lipnik, Kavčič, Golič, Kojnik; Gradišče, Marčev hrib, Reber
Gorazd Gorišek
Muzci:
Zajavor s sedla Karnica; Zajavor-Veliki Rob; Veliki Rob s sedla Karnica; Vrh Muzcev od hudournika Meja v dolini Dol po Meji; Kadin iz vasi Muzci; Kadin iz vasi Liščace; Javor s planine Confin; Lopič s planine Ungarina
Irena Mušič Habjan

REZUJA

- 38 **Staro tradicijo preobleči v turistično tržno nišo**
Čez hribe je potekala pot kontrabanta in brusaške obrti
Miran Mihelič

ZGODOVINA

- 40 **Leta 1869 na Triglav**
Kako je Josef Stussiner pred 140 leti opisal vzpon
Mimi Urbanc in Aloisia Gomez

VARSTVO NARAVE

- 44 **Tisoč kuharjev na Triglav**
Množični obisk gora ima posledice
Darko Lorenčič

NATURA 2000

- 45 **Kako do območij Nature 2000?**
Metodologija za opredelitev območij
Dušan Klenovšek, Andreja Škvarč in Tanja Košar

PLANINSKA ORGANIZACIJA

- 46 **Kjer je volja, tam je pot ...**
Podelitev najvišjih priznanj PZS 2009
Irena Mušič Habjan

PROSTOVOLJNO VODNIŠTVO

- 48 **V znamenju podelitve najvišjih priznanj**
Zbor vodnikov PZS
Slavica Tovšak

RECENZIJA

- 50 **Tone Stroj: Zgodovina slovenskega planinstva**
Andrej Brvar

S KOLESOM V BREG

- 52 **Deluks kolesarsko druženje**
1. turnokolesarski tabor Bavšica
Urška Andrejč

ALPINISTIČNA TEHNIKA

- 54 **V koraku s časom**
Nekaj misli po seminarju alpinističnih inštruktorjev
Tadej Debevec

GORSKO REŠEVANJE

- 55 **Tečaj medicine v Zermattu**
Wilderness and Expedition Medicine Course 17.-22. 8. 2009
Jurij Gorjanc

NOVICE IZ VERTIKALE

NOVICE IZ TUJINE

PISMA BRALCEV

NOVE KNJIGE

MLADINSKA KOMISIJA

PLANINSKA DRUŠTVA

KAKO POZNAMO NAŠE GORE?

planinski VESTNIK

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.

Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke, ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.

110. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Dvorčakova ulica 9, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK: Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Marjan Bradeško, Mateja Pate, Irena Mušič Habjan, Emil Pevec (tehnični urednik), Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika), Slavica Tovšak

ZUNANJA SODELAVCA:

Tina Leskošek, Dušan Škodič

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar, Mojca Stritar, Marta Krejan, Katarina Marin

GRAFIČNA PRIPRAVA: Repro studio Schwarz, d. o. o.

TISK: Schwarz, d. o. o.

NAKLADA: 5700 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo. Številka transakcijskega računa PZS je 05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d., Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 55 EUR za tujino, posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člane A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne odgovore do 1. decembra za prihodnje leto. Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva. Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno. Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.

Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Na vetrovnem grebenu

FOTO: Peter Strgar

**Vsebine vseh
Planinskih vestnikov**

od leta 1895 do danes
na **www.pvkazalo.si**
od 1961 do lanskega letnika
v formatu **pdf**.

